

Biologische PLUIMVEE HOUDERIJ

BERICHTEN VANUIT HET ONDERZOEK

bijlage

Dioxines in eieren vooral probleem bij kleine koppels

Aize Kijlstra, Animal Sciences Group van Wageningen UR

Een interview met Aize Kijlstra over dit onderwerp verschijnt in het augustusnummer van Levende Have (www.levendehave.nl).

Het is al langere tijd bekend dat de eieren van kippen die buiten lopen een hoger dioxine gehalte hebben dan binnenkippen. De oorzaak moet gezocht worden in de historische vervuiling van onze omgeving. Door gegevens uit onderzoek door Wageningen UR op een rij te zetten met andere gegevens uit Europa, blijkt dat er een duidelijke relatie is tussen de bodemverontreiniging en het dioxine gehalte in eieren. Toch kunnen ook bij een relatief lage bodemverontreiniging zoveel dioxines in de eieren terechtkomen dat ze de door de EU opgestelde normen overschrijden. Uit recent ASG onderzoek komen steeds sterkere aanwijzingen dat e.e.a. samenhangt met de duur en de wijze van gebruik van de buitenuitloop, waarbij sturing van dit gedrag in bepaalde gevallen kan leiden tot beheersing van het ei-dioxine gehalte.

Nieuwe regelgeving en consequenties voor de biologische sector

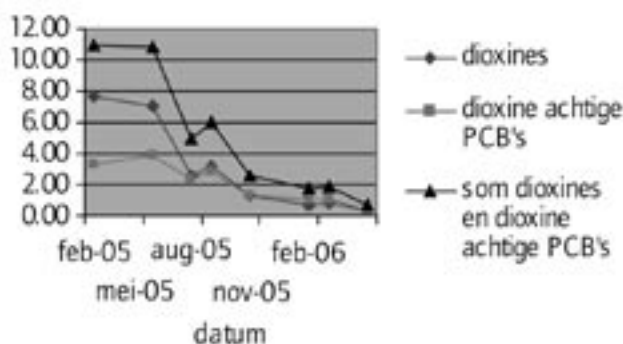
Met ingang van november 2006 worden nieuwe EU-regels van kracht waarbij nu ook dioxine achtige PCB's worden meegenomen (EU verordening 199/2006). Vanaf dat moment mogen eieren niet meer dan 3 pg TEQ dioxines per gram eivet bevatten en ook de som van dioxines en dioxine achtige PCB's mag niet meer dan 6 pg TEQ per gram eivet bedragen.

Deze nieuwe maatregel lijkt slechts geringe consequenties voor de sector te hebben. Er blijkt een duidelijke relatie tussen dioxines en de som dioxine/dioxine achtige PCB's te zijn voor 45 biologische bedrijven die in de periode 2003-2006 zijn geanalyseerd. Sommige bedrijven zijn meerdere keren bemonsterd en per bedrijf is telkens de "hoogste dioxine waarde ooit gemeten" meegenomen. Bedrijven namen deel op basis van vrijwilligheid en door de onderzoekers is, gezien de bevindingen uit de eerste ASG studies uit 2003, vooral geselecteerd op bedrijven met kleine koppels. De analyse moet dus als een worstcase scenario worden gezien, dat niet representatief is voor de sector, maar wel inzicht geeft in hoe de nieuwe regelgeving zou kunnen uitpakken. Op basis van de oude EU regelgeving was er immers een goede mix van positieve en negatieve bedrijven. Van de 45 geselecteerde bedrijven zouden op basis van de huidige EU-norm, 18 bedrijven een te hoog dioxine gehalte hebben, terwijl bij toepassing van de nieuwe EU normen er slechts één bedrijf bij komt (totaal 19). De overschrijdingen bedragen maximaal een factor 3 tot 4.

Vooraf kleine koppels een probleem

Van de koppels met minder dan 100 leghennen blijkt dat bijna 90% van de bedrijven ooit eieren produceerde met gehalten die boven de (nieuwe) EU-norm zouden liggen, terwijl bij de grote bedrijven (>6000 leghennen) geen problemen gezien werden. Toch kan bij de kleine koppels door aanpassingen in de bedrijfsvoering het dioxine/dioxine achtige PCB's gehalte tot acceptabele waarden teruggebracht worden (zie figuur). Bij een bedrijf met drie koppels van elk 60 leghennen waren de ei-dioxine gehalten vanaf 2003 telkens een factor 3-4 hoger dan de EU norm. In mei 2005

Effect aanpassing bedrijfsvoering op
Dioxines en dioxine achtige PCB's

is met een interventie begonnen (géén groente en tuinafval voeren; binnen water en voer geven; uitloopduur beperken tot 8 uur per dag; grond niet omspitten) wat gepaard ging met een snelle daling van de dioxine waarden. De ophokplicht die vanaf 22 augustus ingesteld werd, leidde tot een verdere daling tot onder de 1 pg TEQ per gram eivet.

Conclusies

De nieuwe EU dioxine/dioxineachtige PCB's verordening heeft nauwelijks consequenties voor de biologische pluimveesector. Problemen doen zich voor bij bedrijven met kleine koppels. Een vrij simpele verklaring is het feit dat kleine koppels meer gebruik maken van de uitloop dan grote koppels en dus meer grond, wormen en insecten opnemen. Ook andere hiermee samenhangende factoren kunnen bij kleine koppels tot hogere ei-dioxine waarden leiden (bijvoeren GFT, buiten voer en drinken aanbieden, bedekking uitloop, openstelling hokken, minder optimale voeding, gezondheidszorg, legpercentage). Ook de hobbypluimveehouder met buitenkippen dient zich ervan bewust te zijn dat zijn eieren een hoog dioxine gehalte kunnen bevatten.

